

115374

MANDAG 20 JANUAR 1948

«8. MAI»

Kristiansund N.

Box 41

Utgiver og redaktør

Forretningsfører

Nils Vikdal

Per Kvendbø

Kontor: Fløyveien 25 — Telefon 1330

Abonnementspris kr. 12.— pr. år

SVALBARD.

Det er merkelig, hvor lite folk vet og hvor hurtig de glemmer. La oss bare nevne Norges utpost mot nord, Svalbard. Vi hører tid om annen at det går bra med kullproduksjonen, men hvorledes går det med utenrikspolitikken?

Under den annen verdenskrig fortsatte kullproduksjonen til høsten 1941, men da kom en engelsk flåteavdeling til Spitsbergen, og den ødela grubeanleggene og alle radiostasjonene og evakuerte befolkningen, ca. 3000 personer. To år senere kom en tysk krigsflåte til Svalbard og ødela det som englenderne ikke allerede hadde lagt i grus. I den siste del av krigen var øgruppen besatt av allierte, mens tyskerne ennå hadde noen værvarningsstasjoner deroppe.

Etter krigen har nordmennene bygget opp de ødelagte grubeanlegg og kullproduksjonen andrar nu til ca. 600.000 tonn pr. år. En betydelig utvidelse er planlagt, slik at øene har en stor næringspolitisk betydning for vårt land. Oppbyggingen av de russiske grubeanlegg går imidlertid meget langsomt, så vidt man kan bedømme.

Svalbard har i dag en stor flystrategisk betydning. Bombefly som stasjoneres der, kan nå fram til alle industristrøk mellom England og Sibirien. Fly og krigsskip med Svalbard som base er i stand til å beherske skipfarten til Nordrusland og Sibirien. Avstanden til Amerikas industricentra er imidlertid for stor til at bombefly med base på Svalbard kan bli virkningsfulle. Derfor gjelder det om for russerne å hindre at fiendtlige makter kan sette seg fast deroppe.

Russerne innledet derfor i november 1946 en aksjon, som gikk ut på å sette Parisavtalen av 1920 ut av kraft. De foreslo en ny traktat, som skulle gå ut på at bare russerne eller russerne i samarbeid med Norge skulle ha rett til å anlegge forsvarsbaser deroppe. Den 15. februar ble dette behandlet i Norges storting og mot kommunistenes stemmer ble det vedtatt en erklæring om at Norge var beredt til å forhandle om en revisjon av Parisstraktaten for så vidt det angikk ervervs- og forskningsspørsmål, men når det er tale om militære spørsmål, måtte alle de øvrige kontrahenter fra Parisoverenskomsten — unntatt Italia, Tyskland og Japan — tas med i forhandlingene. Etter denne erklæring er der inntrådt en pause i disse forhandlinger, men ennå er nok ikke det siste ord sagt i denne sak. —